

REPUBLIC OF POLAND
Commissioner for Civil Rights Protection

Janusz KOCHANOWSKI

Warsaw, 24/12/2008r.

RPO-604584-I/08/MK

00-090 Warsaw Phone: +48 22 635 42 46
Al. Solidarności 77 Fax: +48 22 827 64 53

His Excellency
Sun Rongmin
Ambassador and Plenipotentiary
of the People's Republic of China
in the Republic of Poland
ul. Bonifraterska 1
00-203 Warszawa

Your Excellency,

On 10 December 2008, the international community celebrated the 60th anniversary of the passing by the General Assembly of the United Nations Organisation of the Universal Declaration of Human Rights. The passing of this act constituted an important caesura in the history of the idea of human rights and commenced a new stage in the development of international cooperation for a more just and peaceful world. Despite the significant progress that has been achieved in this field in recent decades, the fundamental and universal standards of freedom and human rights outlined by the Declaration are often still being violated in a significant way and we cannot remain indifferent to this situation.

At this time, Poland was visited by the winner of the Nobel Peace Prize, the spiritual leader of Tibet and the universally respected moral authority, His Holiness the 14th Dalai Lama, Tenzin Gyatso, whose addresses draw our attention to the situation in Tibet.

Bearing the above in mind, I would like to refer to the appeal accepted on 15 May 2008 by those participating in the conference organised in connection with the 20th anniversary of the functioning of the office of the Commissioner for Civil Rights Protection in Poland and once again to express my admiration for the development of China and the impressive economic growth and technological and social progress that the country is enjoying. The uncommon technical, economic and urban planning achievements and also respect for civilisational, historical and ethical differences rightly fill the Chinese nation with pride but they cannot divert our attention from the problems that exist in the sphere of the observance of universal human rights.

From many sources, disturbing information is coming to us about the persecution in China of whole social or ethnic groups, including the particularly critical situation in Tibet; the application of torture and the death penalty in prisons; the imprisonment of prisoners of

conscience, often without trial and the possibility of defence, which remains in contradiction with the international law that is binding on the Chinese state. As Commissioner for Civil Rights Protection, I am the guardian of the observance of freedom and human and civil rights in the Republic of Poland and I am also obliged to propagate the international standards of the defence of universal principles and freedom and human rights, which were accepted by the international community and which arise from innate human dignity. I am, therefore, turning to you, Mr Ambassador, as the plenipotentiary representative of the People's Republic of China, with the question whether the information about the situation in China, and in particular in Tibet, is in accordance with the truth. Please allow me to refer to specific reports.

On 21 October 2008, my office in Warsaw was visited by Mr Ngawang Woeber and Mr Phurbu Tsering, former political prisoners in Tibet and currently Chairman and Vice-chairman of the Organisation of Former Political Prisoners in Tibet, "Gu-Chu-Sum", with its seat in Dharamsala in India, who came to Poland at the invitation of the Parliamentary Group for Tibet. According to the report from the organisation that they represent: "After peaceful demonstrations in Lhasa, the capital of Tibet, which took place in 1987, 1988 and 1989, thousands of Tibetans have been unlawfully arrested, heavily beaten and imprisoned. One hundred and fifty people still remain in Chinese prisons. After the wave of protests in March 2008, the number of Tibetan political prisoners rose to 6,685 persons. Two hundred and fifteen people were killed, 1,800 wounded and deprived of medical care. One thousand people are missing."

The widespread application of torture in Chinese prisons, firstly as a punishment and secondly as a method for the extraction of evidence, was confirmed by the UNO's Special Rapporteur on Torture, Mr Manfred Novak. Equally shocking is the information about those arrested, including:

- 1) The monk, Jigme Guri, who was arrested again on 4 November 2008 for expressing his opinion. In September 2008, he gave information to "Voice of America" about the peaceful demonstration by the monks from the Labrang monastery in Sangchu (Xiahe Xian). He was arrested for the first time on 22 March 2008 for taking part in these demonstrations and underwent refined torture for two months before being released in a critical condition. Despite this, on 12 September 2008, he gave an interview to "Associated Press" and once again expressed the aspirations of Tibetans to freedom of expression and of religion. He also described the tortures that he and other monks from the Labrang monastery had endured and the still ongoing (at the time of the interview) assault of the Chinese police and army against the Labrang monastery and the whole Tibetan region of Sangchu. Since 4 November 2008, Jigme Guri has been held in a Chinese prison.

- 2) Wangdue from Lhasa was arrested for the first time in March 1989, for participating in a peaceful demonstration against the repressive policy conducted by the Chinese authorities in Tibet from 1949, and released in 1995. He was arrested again on 14 March 2008 by officials of the Bureau for Public Security In Lhasa without legal, basis and without justification. Wangdue in recent years has cooperated with a foreign non-governmental organisation leading a campaign of information and prevention on the subject of the HIV/AIDS virus. He has published educational brochures in Chinese and Tibetan and distributed them in schools and among the inhabitants of the capital. He has also conducted conferences and lectures in public offices, including the Police Academy of the Tibet Autonomous Region (TAR), on the subject of HIV/AIDS. Since 14 March 2008, he has been held in a Chinese prison.
- 3) Sonam Gyalpo, who is serving a 12-year sentence in Chushul (Qushui) prison in Lhasa for "endangering state security", was arrested by officers of the Chinese security services (Ang Jang Jue) on 28 August 2005. The arrest of Sonam Gyalpo had a direct connection with the celebrations marking the 40th anniversary of the founding of the so-called Tibet Autonomous region (TAR). In order to prevent any possible protests connected with China's policy towards the Tibetans, which is regarded as repressive, the Chinese authorities arrested all potential dissidents for the whole period of the celebrations of the 40th anniversary. As a veteran of four years in the prisons of Drapchi and Sangyip in Lhasa and of Nyara in Shigatse (for participating in a peaceful demonstration in 1987), Sonam Gyalpo found himself in this category. In his home a "corpus delicti" was found, namely photographs and recordings of Buddhist teachings from lectures by His Holiness the Dalai Lama, the spiritual leader of Tibet.

I would be extremely grateful if you could take a stance on this information. If the above-mentioned, deeply disturbing, reports are found to correspond with the truth, I will issue an ardent appeal for the cessation of the practices violating fundamental human rights through the abandonment of the use of torture, both physical and moral, the adjustment of the practices applied in Chinese court procedures to acts of international law ratified by the Chinese state and the freeing of all political prisoners in Tibet.

Please allow me also to draw the attention of the Chinese authorities to the call made to them in the appeal of 15 May 2008, which I enclose with this letter, to engage in dialogue with the Dalai Lama in order to resolve as quickly as possible the conflict in Tibet, the consequences of which are being so painfully felt.

Please allow me also to express the hope for fruitful cooperation in the spirit of mutual respect.

Yours sincerely

/-/ Janusz Kochanowski

A declaration adopted on the occasion of 20th anniversary of the Ombudsman's office in Poland, concerning human rights violations in China

The development of China - as we witness it within the last couple of years - remains an admirable phenomenon. Economic growth, technological and social advance have reached a level beyond expectations. Unparalleled life-quality leap in China has also affected the Chinese. Their lives have been positively changed: both from the technological and economic perspective. These changes rightfully make the Chinese people happy and proud.

Having due respect towards civilizational and historical particularity of China, and bearing in mind that the Chinese culture significantly differs in its concept of an individual, society or the relation between the two, we must stress the universality of human rights as well as the fact that respect for human rights lies in the very heart of international community of which China is a part. We are particularly alarmed by information regarding human rights violations in China, which - as we know it - do not occur occasionally; to the contrary: entire social or ethnic groups tend to be subject to oppression. Today - in the eve of an exciting event of Olympic Games - we must remember how ruthlessly Tibetan nation have been suppressed in their struggle for autonomy. We must remember a million Chinese peasants whose rebellions have been violently put out. We must remember the situation of different religious groups that are being persecuted in China.

Tibetan spiritual leader - Dalai Lama - on numerous occasions appealed to international community not to boycott the Olympic Games in Beijing. On the 20th anniversary of establishing the Commissioner for Civil Rights Protection of the Republic of Poland, here, in the Royal Castle in Warsaw, in the place where over two hundred years ago a Constitution of 1791 was proclaimed, we appeal to Chinese authorities to enter dialogue with Dalai Lama in order to resolve the Tibet conflict as soon as possible. We are convinced that dialogue with Dalai Lama, and possibly inviting him to the Olympic Games opening ceremony would be interpreted not only as a sign of good will of Chinese authorities, but may also serve as an argument for those leaders who have refused to attend this important ceremony: a festival of sport and peace.

/-/ Janusz Kochanowski

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-604584-I/08/MK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 24/12/2008r.

Jego Ekscelencja

Sun Rongmin

**Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny
Chińskiej Republiki Ludowej
w Rzeczypospolitej Polskiej**

ul. Bonifraterska 1

00-203 Warszawa

W dniu 10 grudnia br. społeczność międzynarodowa obchodziła 60. rocznicę uchwalenia przez Zgromadzenie Ogólne ONZ Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Przyjęcie tego aktu stanowiło ważką cezurę w historii idei praw człowieka oraz zapoczątkowało nowy etap rozwoju współpracy międzynarodowej na rzecz bardziej sprawiedliwego i pokojowego świata. Pomimo istotnego postępu w tej dziedzinie, jaki dokonał się w ostatnich dziesięcioleciach, wyznaczone przez Deklarację standardy podstawowych, uniwersalnych wolności i praw człowieka nadal nierzadko doznają istotnych naruszeń, wobec których nie możemy pozostawać obojętni.

W tych dniach przebywał w Polsce z wizytą laureat Pokojowej Nagrody Nobla, duchowy przywódca Tybetu i powszechnie szanowany autorytet moralny - J.S. XIV Dalajlama Tenzin Gjaco, którego wystąpienia kierują naszą uwagę na sytuację w Tybecie.

Uwzględniając powyższe pragnę, nawiązując do apelu przyjętego w dniu 15 maja 2008 r. przez uczestników konferencji zorganizowanej w związku z XX-leciem instytucji Rzecznika Praw Obywatelskich w Polsce, ponownie wyrazić podziw dla rozwoju Chin - imponującego wzrostu gospodarczego, postępu technologicznego i społecznego. Napawające naród chiński słuszną dumą niezwykle osiągnięcia techniczne, gospodarcze czy urbanistyczne, a także szacunek dla cywilizacyjnej, historycznej czy etycznej odmienności, nie mogą jednak przesłonić problemów istniejących w sferze przestrzegania uniwersalnych praw człowieka.

Z wielu źródeł płyną niepokojące informacje o prześladowaniu w Chinach całych grup społecznych czy etnicznych, w tym w szczególności krytycznej sytuacji w Tybecie; stosowaniu tortur i kary śmierci w więzieniach; przetrzymywaniu w areszcie więźniów sumienia, często bez procesu i możliwości obrony, co pozostaje w sprzeczności z wiążącym

państwo chińskie prawem międzynarodowym. Jako Rzecznik Praw Obywatelskich, stojący na straży przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w Rzeczypospolitej Polskiej, a także zobligowany do upowszechniania przyjętych przez społeczność międzynarodową standardów ochrony uniwersalnych zasad oraz wolności i praw człowieka, wywodzonych z przyrodzonej godności ludzkiej, zwracam się do Pana Ambasadora, jako pełnomocnego przedstawiciela Chińskiej Republiki Ludowej, z pytaniem czy zgodne z prawdą pozostają informacje na temat sytuacji w Chinach, zwłaszcza w Tybecie. Pozwolę sobie wskazać na wybrane doniesienia.

W dniu 21 października br. moje biuro w Warszawie odwiedzili pan Ngawang Woebar i pan Phurbu Tsering, byli więźniowie polityczni Tybetu, a obecnie przewodniczący i wiceprzewodniczący Organizacji Byłych Więźniów Politycznych Tybetu „Gu-Chu-Sum” z siedzibą w Dharamsali w Indiach, którzy przyjechali do Polski na zaproszenie Parlamentarnego Zespołu ds. Tybetu. Zgodnie z raportem reprezentowanej przez nich organizacji: „Po pokojowych demonstracjach w stolicy Tybetu, Lhasie, które miały miejsce w latach 1987, 1988 i 1989 tysiące Tybetańczyków zostało bezprawnie aresztowanych, ciężko pobitych i uwięzionych. 150 z nich w dalszym ciągu przebywa w chińskich więzieniach. Po fali protestów w marcu 2008 r. liczba więźniów politycznych Tybetu wzrosła do 6 685 osób. 215 osób zostało zabitych, 1 800 rannych i pozbawionych opieki lekarskiej, 1 000 jest zaginionych”.

Powszechne stosowanie tortur w chińskich więzieniach jako, po pierwsze - kary, po drugie - sposobu wydobycia zeznań, potwierdził specjalny wysłannik ONZ ds. tortur, pan Manfred Novak. Szokujące są też informacje o aresztowanych, dotyczące m. in.:

- 1) mnicha Jigme Guri, który został po raz kolejny aresztowany w dniu 4 listopada br. za wyrażenie własnej opinii. We wrześniu br. przekazał on „Voice of America” informacje o pokojowych demonstracjach mnichów z klasztoru Labrang, w Sangczu (chin: Xiahe Xian). Po raz pierwszy aresztowany 22 marca br. za udział w tych demonstracjach, Jigme Guri był poddawany przez dwa miesiące wyrafinowanym torturom i zwolniony w stanie krytycznym. Pomimo tego, 12 września br., w wywiadzie udzielonym „Associated Press”, jeszcze raz opisał aspiracje Tybetańczyków do wolności słowa i religii, tortury, którym był poddawany on oraz inni mnisi z klasztoru Labrang, a także ciągle trwający (w momencie udzielania wywiadu) desant chińskiej policji i wojska na klasztor Labrang i cały tybetański region Sangczu. Od 4 listopada br. Jigme Guri przebywa w chińskim więzieniu.
- 2) Wangdue z Lhasy, aresztowanego po raz pierwszy za udział w pokojowej demonstracji w marcu 1989 r. przeciwko represyjnej polityce prowadzonej przez władze Chin w Tybecie począwszy od 1949 r., zwolniony z aresztu w 1995 r., powtórnie aresztowany 14 marca br. przez urzędników Biura Bezpieczeństwa Publicznego w Lhasie, bez podstawy prawnej i bez uzasadnienia. Wangdue przez ostatnie lata współpracował

z zagraniczną organizacją pozarządową, prowadząc kampanię informacyjną i prewencyjną na temat wirusa HIV/AIDS. Publikował broszury edukacyjne w języku chińskim i tybetańskim i rozprowadzał je w szkołach oraz rozdawał mieszkańcom stolicy. Prowadził też konferencje i wykłady na temat HIV/AIDS w urzędach, m. in. w Akademii Policyjnej Tybetańskiego Regionu Autonomicznego (TRA). Od 14 marca br. Wangdue przebywa w chińskim więzieniu.

- 3) Sonam Gyalpo, odbywającego 12-letni wyrok w więzieniu Chushul (chin.: Qushui) w Lhasie za „zamach na bezpieczeństwo państwa”, który został aresztowany przez oficerów chińskich służb bezpieczeństwa (chin. Ang Jang jue) 28 sierpnia 2005 r. Zatrzymanie Sonama Gyalpo miało bezpośredni związek z obchodami 40. rocznicy utworzenia tzw. „Tybetańskiego Regionu Autonomicznego” (TRA). W celu zapobiegnięcia ewentualnym protestom związanym z, odczytywaną jako represyjna, polityką Chin w stosunku do Tybetańczyków, na okres obchodów 40. rocznicy, władze chińskie aresztowały wszystkich potencjalnych dysydentów. Jako weteran ponad czterech lat więzień: Drapczy i Sangyip w Lhasie oraz Nyari w Szigace (za udział w pokojowej demonstracji w 1987 r.), Sonam Gyalpo znalazł się w tej kategorii. W jego domu znaleziono „corpus delicti”, czyli zdjęcia i nagrania buddyjskich nauk wykładów J.S. Dalajlamy, duchowego lidera Tybetu.

Będę niezwykle wdzięczny za ustosunkowanie się do tych informacji. Jeśli zaś przytoczone, głęboko wstrząsające, doniesienia odpowiadają prawdzie, zwracam się z gorącym apelem o zaniechanie praktyk naruszających fundamentalne ludzkie prawa - odstąpienie od stosowania tortur, zarówno fizycznych, jak i moralnych, dostosowanie praktycznie stosowanych w Chinach procedur sądowych do aktów prawa międzynarodowego ratyfikowanych przez Państwo Chińskie, uwolnienie więźniów politycznych Tybetu.

Pozwolę sobie również zwrócić uwagę na skierowane do władz chińskich wezwanie, wyrażone w w/w apelu z dnia 15 maja br., który załączam do niniejszego listu, o podjęcie dialogu z Dalajlamą celem jak najszybszego rozwiązania konfliktu w Tybecie, którego konsekwencje są tak boleśnie odczuwane.

Niech mi będzie wolno wyrazić przy tym nadzieję na nawiązanie owocnej współpracy w duchu wzajemnego szacunku.

Apel przyjęty z okazji XX-lecia instytucji Rzecznika Praw Obywatelskich w Polsce w sprawie łamania praw człowieka w Chinach.

Rozwój Chin, który obserwujemy w ostatnich latach, jest godny podziwu. Wzrost gospodarczy, postęp technologiczny i społeczny osiągają w tym państwie imponujący poziom. Nie znajdujący sobie równych skok cywilizacyjny, jaki dokonuje się w tym kraju nie pozostaje przecież bez wpływu na życie milionów jego mieszkańców. Raptowny rozwój ekonomiczny pozytywnie wpływa na codzienny los Chińczyków. Niezwykłe osiągnięcia techniczne, gospodarcze czy urbanistyczne napawają wspaniały i ambitny naród chiński słuszną dumą ze swych osiągnięć.

Przy wielkim szacunku dla cywilizacyjnej, historycznej i etycznej odrębności Chin; uznając, że kultura chińska w zupełnie inny sposób niż mieszkańcy Zachodniej Europy rozumie pojęcie ludzkiej jednostki, społeczeństwa czy ich wzajemne relacje, należy przypomnieć, że prawa człowieka mają charakter uniwersalny. To zaś poszanowanie praw człowieka stanowi podstawę społeczności międzynarodowej do której Chiny należą i zawsze - dzięki historycznemu znaczeniu tego kraju - należały. Szczególnym niepokojem napawają nas informacje o łamaniu praw człowieka w Chinach. Co gorsza, zjawisko to nie ma charakteru sporadycznego, przeciwnie, prześladowaniom podlegają całe grupy społeczne czy etniczne. Nie wolno nam dziś - w przededniu wspaniałych i emocjonujących wydarzeń, jakim będą z pewnością Igrzyska Olimpijskie - zapomnieć bezwzględnego tłumienia dążeń narodu tybetańskiego do autonomii. Nie wolno nam zapomnieć losu milionów chłopów - ofiar krwawego tłumienia częstych rebelii, nie wolno nam również zapomnieć o losie wyznawców różnych religii, którzy są w Chinach, a zwłaszcza w Tybecie, prześladowani.

Duchowy przywódca Tybetańczyków, jego świątobliwość Dalai Lama wielokrotnie apelował, by nie odwoływać Igrzysk Olimpijskich w Pekinie. W XX rocznicę powołania urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich w historycznym Zamku

Królewskim w Warszawie, w którym przed ponad dwustu laty uchwalono Konstytucję 3 maja, jedną z pierwszych konstytucji świata, która była powiewem wolności w tej części świata, apelujemy do władz chińskich o podjęcie dialogu z Dalai Lamą celem jak najszybszego rozwiązania konfliktu w Tybecie. Jesteśmy przekonani, że zaproszenie Dalaj Lamy na rozpoczęcie igrzysk olimpijskich byłoby nie tylko widocznym znakiem dobrej woli chińskich władz, dowodem chęci rozpoczęcia poważnych negocjacji, lecz stanowiłoby również argument dla licznych światowych przywódców - którzy wcześniej ze względu na sytuację w Tybecie odmówili swego przyjazdu - by wziąć udział w Inauguracji Igrzysk Olimpijskich - międzynarodowego święta sportu i pokoju.

/-/ Janusz Kochanowski